

7-8. OSZTÁLY

Magonyné Czink Andrea - Kertész Józsefné

Középiskolába készülök

FELVÉTELI FELKÉSZÍTŐ

elmélet • gyakorlat • mintafeladatsorok

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Magonyné Czink Andrea - Kertész Józsefné

Középiskolába készülök

FELVÉTELI FELKÉSZÍTŐ
elmélet • gyakorlat • mintafeladatsorok

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. OSZTÁLY

Második kiadás
Mozaik Kiadó – Szeged, 2019

Kedves Felvételiző!

A következő tanévben nagy változás következik be az életedben: középiskolás leszel. Addig azonban még egy fontos feladat vár rád februárban. A központi írásbeli vizsgán számot kell adnod anyanyelvi felkészültségedről. Kiadványunk segítséget nyújt számodra, hogy a felvételi feladatsor valamennyi feladattípusával és az elvárt tudásanyaggal megismerkedj. Így még idejében fel tudod mérni, mit kell újraismételned és gyakorolnod.

A középiskolai felvételi komoly erőpróba ugyan, de nem tartogat semmi váratlan meglepetést. Azokat az ismereteket és készségeket kell alkalmaznod, amelyeket a korábbi években elsajátítottál.

A munkafüzeted az *Emlékeztető* című fejezettel kezdődik. Ha szeretnél sikeresen felkészülni és bátran nekifogni a feladatsorok megoldásának, a legjobban akkor jársz el, ha először ennek a fejezetnek a feladatait oldod meg. Amellett, hogy átismétled és felidézed a felsős tananyagot, olyan tanácsokkal is találkozol, amelyek megkönnyítik munkádat, és felhívjuk a figyelmedet a leggyakrabban elkövetett hibákra is.

Az ismétlés után vágj bele a *Gyakorló feladatsorok* című fejezetbe! Öt feladatsor áll a rendelkezésedre, amelyen még segítséggel haladhatsz végig. A tanácsok segítik a feladatok helyes értelmezését. A következő fejezet a *Mintafeladatsorok* címet kapta, és olyan feladatsorokat tartalmaz, amelyekkel vizsgaközeli szituációban érezheted magad. Ez már valódi kihívás. A feladatsorok leképezik a korábbi évek vizsgafeladatait, vedd komolyan a megoldásokat!

A feladatsorok tíz különböző feladattípusból állnak, a következő témaköröket érintik:

- ötletességet, leleményességet és kreativitást igénylő, rejtvényes feladatok;
- közmondások, szólások;
- hangalak és jelentés kapcsolata;
- helyesírás: helyesírási alapelvek, tulajdonnevek helyesírása;
- összetett szavak és szó szerkezetek;
- mondattani ismeretek;
- a képszerűség és a zeneiség eszközei az irodalmi művekben;
- kommunikáció és nyelvhelyesség;
- a 9. feladat mindig szövegértés;
- a 10. pedig szövegalkotás.

Ezek az ismeretek egy feladaton belül szinte mindig komplex módon, nem egymástól elválasztva jelennek meg. Ne hagyd ki egyik feladatot sem, törekedj az összes megoldására!

Fordíts különös gondot a kiadvány végén található *Táblázatok* és *Megoldások* című fejezetre is. Mindkettő az önellenőrzésben és az ismeretek rendezésében lesz segítségédre.

Jó munkát kívánunk!

A szerzők

Emlékeztető

Hasznos tanácsok

A gyakorló és mintafeladatsorokat sokkal sikeresebben oldhatod meg, és a felvételin sokkal nagyobb biztonságban érezheted magad, ha előbb – lényegre törően – felidézted a korábban tanultakat. A következő oldalakon ebben segít neked az *Emlékeztető*. Rövid megállapításokkal, példákkal és a témához közvetlenül kapcsolódó gyakorlatokkal ismételheted át a felsős tananyagot.

A feladatokban gyakran találkozatsz szólásokkal. Nem véletlenül, hiszen a felvételi feladatsorokban időről időre visszatérnek az állandósult szókapcsolatok.

A felidézést, ismétlést segítő táblázatokat a kötet végén, külön fejezetben találod.

Az ábécé

- A magyar nyelv magánhangzóinak száma 14, a mássalhangzók száma 25.
 - A betűk száma 40.
 - Az idegen eredetű szavainkban előforduló betűk: q, w, x, y.
 - A több jegyből álló mássalhangzó: egy hang és egy betű. Pl. a *findzsa* 5 hangból és 5 betűből álló szó.
- (Bővebben: 106. oldal, *A magyar ábécé betűi*)

1 Írd a táblázatba, hogy hány hangból és hány betűből állnak az alábbi szavak!

	Hang	Betű
semmi		
gyönyörű		
maharadzsa		
taxival		
jegygyűrű		

2 Az alábbi („j” hanggal kiejthető) hiányos szavak soraiban van egy-egy olyan szó, amelyet *j*-vel és *ly*-nal is írhatunk. Pótold helyesen a *j*-t vagy az *ly*-t! A mindkettővel helyes szavakat bekeretezéssel jelöld!

se.....em, sa.....nál, muszá.....t, sű.....t, vá.....og
 tava....., há.....og, he....., tu.....a, terebé.....es
 aszá....., fog.....a, seké....., zsinde....., karé.....
 va.....on, vá.....ú, fo.....osó, var.....ú, szab.....a

Beszédhangjaink rendszere

- Beszédhangjaink két nagy csoportja: a magánhangzók és a mássalhangzók.
 - Többféle szempont szerint csoportosíthatók.
 - A magánhangzók pl. időtartam szerint (hosszúak és rövidek), a nyelv vízszintes irányú mozgása szerint (magasak és mélyek).
 - A mássalhangzók pl. időtartam szerint (hosszú és rövid mássalhangzók), zöngéesség szerint (zöngések és zöngétlenek).
- (Bővebben: 106. oldal, *Beszédhangjaink rendszere*)

3 Helyettesítsd az alábbi szavakat-kifejezéseket egy-egy olyan szóalakkal, amelyek csak az egyik mássalhangzó hosszúságában térnek el egymástól. Pl. *hegytető* – *egyik érzékszervem* = *orom* – *orrom*.

ipari növény – alul:

gyalogol – lábbeli alsó részével:

cipőt javít – ösztökél:

mellébeszél – növényekkel teli elkerített területtel:

mezőgazdaságban használt kézi vágóeszköz – pénztárgép:

4 Alkoss minél több szót úgy, hogy a megadott hiányos szavakat kiegészítéd egy-egy magánhangzóval! Melyekbe lehet egy magánhangzó pár hosszú és rövid változatát (a-á, e-é, i-í stb.) is beírni? Ezeket jelöld aláhúzással! Pl. s...v = a/á (sav, sáv)

1. sz...l: 5. ny...m: 9. k...n:

2. h...z: 6. r...gy: 10. t...rt:

3. h...tra: 7. s...jt: 11. b...j:

4. s...r: 8. s...ma: 12. ár...:

5 Pótold a megfelelő rövid/hosszú mássalhangzót a szavakban!

1. Nincs egy talpala.....nyi hely sem. Mindenki kapo..... sorszámot?

2. Sok zöl.....el ültettem be a kertem, így tavasztól őszig valami mindig zölde.....

3. Esküvőjén a me.....asszony a me.....ekben érezte magát.

4. Fe..... a hegyekben fe.....séges érzés nyaralni.

5. Hiába inte.....igens, ha az á.....talános műveltsége kívánnivalót hagy maga után.

6 Melyik régies betű hiányzik az ismert nevekből? Pótold!

Munkács..... Mihály

Apá.....ai Csere János

Babi..... Mihály

Bá.....ory István

Madá..... Imre

.....tvös Loránd

W.....res Sándor

Kodá..... Zoltán

.....ököly Imre

A családnevekben régies betűket is őrzünk: eö (ö), aá (á), y (i) ch (cs), ts (cs) cz (c) stb. A közszavakban csupán EGY régies betűt őrzünk: ly.

A szavakat tulajdonságaik: jelentésük, mondatbeli szerepük, toldalékolhatóságuk alapján szófajokba soroljuk. Pl. *játszik*: cselekvést jelent; módjel, időjel, személyrag járulhat hozzá; a mondatbeli szerepe: állítmány = ige.

Az alapszófajok: főnév, melléknév, számnév (összefoglaló megnevezésük: névszók), névmás, ige, határozószó, igenevek (főnévi, melléknévi, határozói).

(Bővebben: 109. oldal, *A magyar nyelv szófaji rendszere*)

45 Az alábbi szavakat helyezd a megfelelő táskákba! A hiányzó címkéket pótold!

törzs, kacag, több, ülvé, édes, Mátra, enyém, vidám, maga, lenn, huszad, nincs, esik, öröm, tavaly, első, kérni, adandó, senki, pesti

A viszonyzókat: a segédige, a névtő, az igekötő, a névelő, a kötőzó, a tagadózó és a partikula közös jellemzője, hogy nincs önálló jelentésük, a mondat szavainak jelentését bővítik, árnyalják. Pl. *volna, után, be, a, és, nem, bárcsak – várt volna, ebéd után, benéz, a könyv, füzet és könyv, nem hiszem, bárcsak ihatnék.*

- 46 a) Olvasd el a versrészletet, majd „leltározd” a szöveg alapszófajait a táblázat szerint! Írd a szavakat a megfelelő kategória mellé! A számok segítenek! (Nézd meg a szó-fajok táblázatát a 109. oldalon!)

Ne fogjon senki könnyelműen
 A húrok pengetéséhez!
 Nagy munkát vállal az magára,
 Ki most kezébe lantot vesz.
 Ha nem tudsz más, mint eldalolni
 Saját fájdalommal s örömed:
 Nincs rád szüksége a világnak,
 S azért a szent fát félretedd!

(Petőfi Sándor: A XIX. század költői)

Alapszófajok	Szavak
ige (6)	
főnév (10)	
melléknév (3)	
névmás (7)	
igenév (1)	
határozószó (1)	

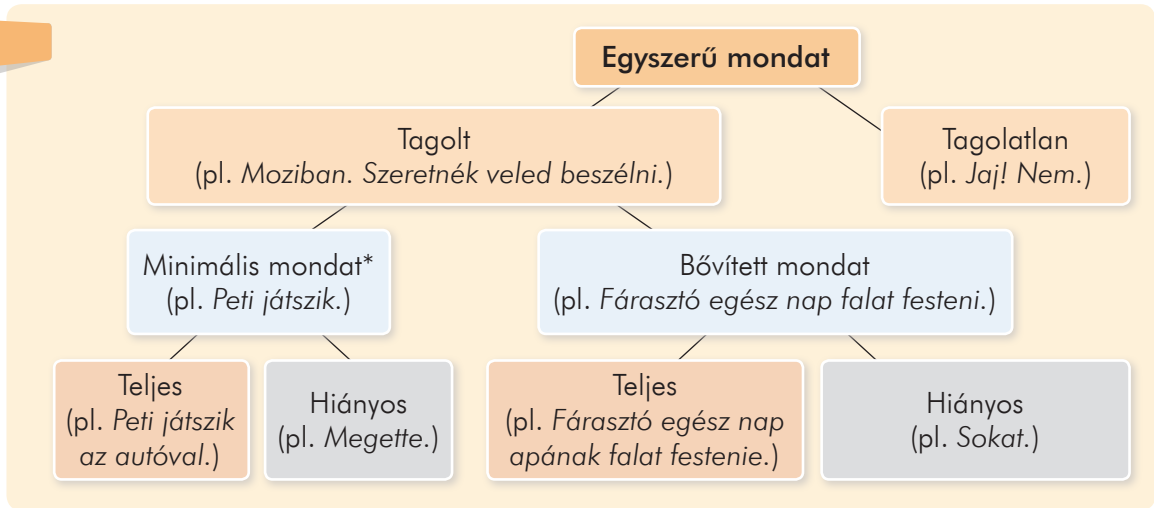
- b) Sorold fel a versben található viszonyzókat!

névelő:

kötőzó:

tagadózó:

igekötő:

59 Egészítsd ki a tagmondatokat a jelentésnek megfelelően! (Pl. Tegnap voltam moziban a barátnőmmel, nem vasárnap. A barátnőmmel voltam tegnap moziban, nem Tomival.)

Ma veszek ajándékot Lujzinak a névnapjára,

Könyvet veszek ma ajándékba Lujzinak,

Lujzinak veszek ma ajándékot a névnapjára,

Mondatrészek

állítmány (Á)

alany (A)

tárgy (T)

határozó (H)

jelző (J)

Az állítmány

Az állítmány a mondat alappillére.

- A mondatban az ige mindig állítmány. (Pl. Fodrásznál voltam. Lesz időm sportolni.)
- Néhány esetben több szóból áll az igével kifejezett állítmány. (Pl. A lányok el fognak készni. El ne aludj! Megvártalak volna.)
- A csak névszóval (főnévvel, melléknévvvel, számnévvvel vagy névmással) kifejezett állítmány mindig kijelentő mód, jelen idő E/3., T/3. személyű. (Pl. Jó a kedvem. A szomszédunk erdész. Sok a dolga. A labda a mienk.)
- Az állítmány egy névszóból és egy igei részből is állhat. Az igei rész kiegészíti a névszó szerepét. (Pl. Jó volt a kedvem. Én is erdész vagyok. Sok lenne a dolga. A labda a miénk volt.) Ha ezeket a mondatokat átalakítjuk kijelentő mód, jelen idő 3. személyűvé, akkor az igei rész „eltűnik”.

* A 2012-es kerettanterv bevezeti a minimális mondat fogalmát a főmondat helyett. Eszerint az alany az állítmány bővítője, a minimális mondat az állítmányból és annak kötelező bővítőjeiből áll.

60 Keresd meg az alábbi mondatok állítmányát! Jelöld aláhúzással!

Volt bátorsága beismerni a hibáját.
Jövőre lesznek új barátaim.
Mocsarak környékén sok a szúnyog.
Udvariasak vagyunk.

Meg fogjuk találni a jó megoldást.
A versenyen szerencsém volt.
Megállhattunk volna pihenni.
Nincsenek titkaink.

Az alany

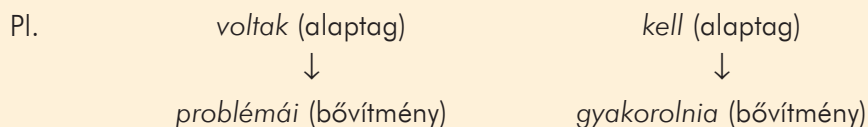
- Az alany mindig ragtalan és az állítmányhoz kapcsolódik. A főnévi igenév is lehet alany (ekkor járulhat hozzá személyrag).

Pl. A barátomnak problémái voltak a helyesírással. Rendszeresen gyakorolnia kell.

- A megszólítás nem alany. Pl. *Marci, figyelj rám!* (A = te)

Az alárendelő szó szerkezet

Az alárendelő szó szerkezet egy alaptagból és egy neki alárendelt bővítményből áll. Az alany az állítmányhoz kapcsolódva alárendelő szó szerkezetet alkot.

61 Írd ki az alábbi mondatokból az állítmány–alany szó szerkezeteket!

	Állítmány	Alany
Nekem is vannak terveim.
A kék a kedvenc színem.
Te vagy a leggyorsabb a csapatban.
Ki-ki a maga szerencséjének kovácsa.
Az áprilisi időjárás szeszélyes.

62 Egészítsd ki a megkezdett mondatokat (állítmányokat) úgy, hogy az alany főnévi igenév legyen! (Pl. *Érdeemes nyelveket tanulni.*)

Jó

Tilos

Kell

Illik

Fontos

A tárgy

A tárgy lehet:

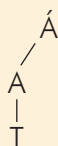
- *ragos (-t)*, pl. *kiflit vesz, tortát süt*;
- *ragtalan* (a főnévi igenév, az *engem, téged* névmás és a birtokos személyjeles szavak E, T/1., 2. személyben), pl. *szeretek aludni, téged várunk, elvesztettem a bérletem*.

A tárgy mindig az igével vagy igenévvél kifejezett mondatrész bővítménye. Kapcsolódhat például:

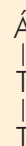
A mamám főzi az ebédet.
(Igei állítmányhoz.)

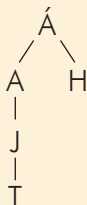
Tudni kell a szabályt.
(Főnévi igenévvél kifejezett alanyhoz kapcsolódik.)

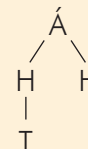
Tudok tortát sütni.
(Főnévi igenévvél kifejezett tárgyhöz.)

A zenét hallgató gyerekek türelmesebben várakoznak.
(Melléknévi igenévvél kifejezett jelzőhöz.)

Újságot olvasva értesül a hírekről.
(Határozói igenévvél kifejezett határozóhoz.)

Az alaptaggal (igével vagy igenévvél) alárendelő tárgyias szó szerkezetet alkot.

63 a) Elemezd az alábbi mondatokat, és írd a táblázatba a bennük szereplő tárgyias szó szerkezeteket!

1. Este megtaláltam a kulcsom. 2. Bence sokat segít a barátjának. 3. Nagyon várom a téli szünetet. 4. Lujza is tud korcsolyázni. 5. Szeretnék megtanulni palacsintát sütni.

Mondat	Alaptag	Bővítmény (a tárgy)
1.		
2.		
3.		
4.		
5. (!)		

Gyakorló feladatsorok

Hasznos tanácsok

Mielőtt elkezdenéd a feladatsorok megoldását, azt ajánljuk, hogy a kiadvány első fejezetében található *Emlékeztető* segítségével ismételd át ismereteidet.

A feladatsorok feladatait olyan sorrendben oldhatod meg, ahogyan szeretnéd, de vigyázz, a tíz feladat megoldására csupán 45 perced lesz, és a fogalmazás megírására legalább 10-15 percet kell szánnod! Mindig pontosan kövesd az utasításokat, legalább annyi mondatot írd, amennyit kér a feladat!

Ebben a fejezetben olyan „mankók”, jó tanácsok lesznek a segítségedre, amelyek felhívják a figyelmedet a tévesztési lehetőségekre, vezetnek az úton, figyelmeztetnek egy-egy feladat helyes értelmezésére. Támaszkodj rájuk nyugodtan!

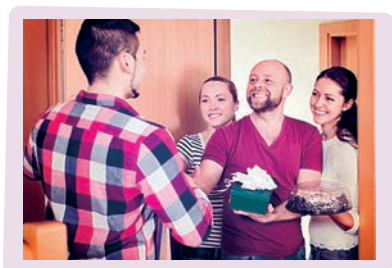
5. gyakorló feladatsor

- 1 Aláhúzással jelöld azokat a szavakat, amelyeket a megadott magánhangzópár hosszú és rövid változatával is ki tudsz egészíteni úgy, hogy a szavak helyesírása megfelelő legyen! (1 pont)

u/ú: h.....szad, rag....., dar....., szav....., ár.....

- 2 a) Mit jelenthet az alábbi szólás? Figyeld meg a képeket! Kösd a szóláshoz a megfelelő képet, majd írd a vonalra a jelentését! (1 pont)

Nagy kanállal eszik.

- b) Mely szakmákhoz köthetők az alábbi állandósult szókapcsolatok? Írd a megfelelő nagybetűt a pontsorokra! Vigyázz, egy szót nem kell felhasználnod! (1 pont)

A) kádár

B) molnár

C) csikós

A végén csattan az ostor.

Átcsúszik a rostán.

- 3 Olvasd el az idézetet, és válaszolj a kérdésekre!

Mindenik embernek a lelkében dal van
és a saját lelkét hallja minden dalban.
És akinek szép a lelkében az ének,
az hallja a mások énekét is szépnek.

(Babits Mihály: A második ének)

- a) A fenti idézetből írd ki egy-egy példát, amely megfelel a leírt szófajoknak! (3 pont)

A) Magas hangrendű, két szótagú ragos főnév:

B) Jelöletlen teljes hasonulású ige:

C) Mély hangrendű, két szótagú névmás:

b) Mi az aláhúzott szó szófaja? (1 pont)

A) az ének:

B) az hallja:

Ne feledd, hogy az adott szó szófaját – a jelentésen kívül – a mondatbeli szerepe is meghatározza!

c) Húzd alá a mondat helyes befejezését! (1 pont)

A vers sorvégi rímei keresztrímek/bokorrímek/páros rímek.

A versszak jellemző alakzata a felsorolás/ellentét/párhuzam.

d) Keresd meg az idézetben található rokon értelmű szópárt! (1 pont)

.....

4 Húzd alá a helyes szóalakokat a sorokban! (5 pont)

a) folyjon	follyon	follyon
b) vijjog	víjog	víjjog
c) We-ö-res	Weö-res	Weör-es
d) Délkelet-Ázsia	Dél-kelet-Ázsia	Dél-kelet Ázsia
e) higgye	higgyje	higgye

a

b

c

d

e

5 Mindennapi életünkben a piktogramok segítenek az eligazodásban. Írd le egy-egy mondatban, mit jelentenek ezek a képi jelek! (3 pont)

a

b

c

a)

b)

c)

A képi tartalom mindig sugallja a jelentést. A piktogramok funkciója az, hogy rápillantva azonnal eligazítást nyújtsanak.

Mintafeladatsorok

Hasznos tanácsok

Reméljük, már nem fog ki rajtad egyetlen feladattípus sem, így önállóan meg tudod oldani a következő öt feladatlapot. Ha elakadnál, lapozz vissza a hasonló típusú feladatokhoz, valamint az első fejezethez! A megoldókulcs segítségével értékeld a munkád! Lehetnek olyan feladatok, amelyekben a pontszámok részpontokból állnak, így előfordul, hogy több helyesen beírt szóért kapod meg a pontot.

A siker kulcsa nemcsak a nyelvtani ismeretek elsajátításában, hanem az olvasás szeretetében is rejlik! Leginkább ezzel fejlesztheted szövegértési és -alkotási készséged.

Szövegalkotáskor írd olvashatóan, mindig vedd figyelembe a margót, és pontosan tartsd be a terjedelmi követelményeket! Ha tévesztesz, a hibás szót elég csak egyszer áthúznod. Ne feledkezz meg a helyesírásról sem!

1. feladatsor

- 1 a) Az első oszlop három mondata egy-egy – egymással logikai kapcsolatban álló – szót rejt, ha megfigyeled a szavak végét és elejét. Karikázd be a második oszlop mondatai közül annak a betűjelét, amelyikkel folytatható ez a logikai sor! (1 pont)

a
b

1.	2.
Boldizsár gargalizál.	A) Tamás olvas.
Lali lapít.	B) Éva kardigánt köt.
Tivadar anyához indul.	C) Inez üstöt tisztít.

- b) Ugyanaz a szótag egyik szónak a vége, a másiknak az eleje. Írd a pontvonalra a hiányzó szótagot! Például: TAKARMOL: TAKAR – KARMOL. (1 pont)

TA.....TA

- 2 a) Két állandósult szókapcsolat közös – utolsó, valamint első – szava az EB. A jelentések alapján írd be a szólások hiányzó szavait! (2 pont)

a
b

1. szókapcsolat

2. szókapcsolat

.....,

EB

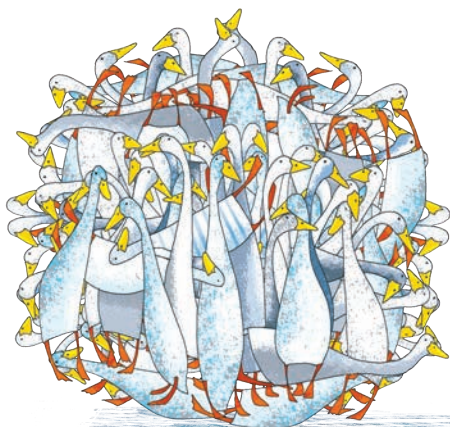
.....,!

Egyformán rossz mind a kettő.

Nekem nem parancsolsz!

- b) A rajzok egy közmondás kulcsszavait ábrázolják. Melyik ez a közmondás? (1 pont)

.....

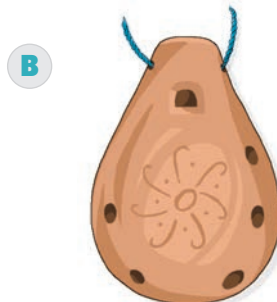

3 a) Ismert népi hangszereink a *brúgattyú* és a *körtemuzsika*. Mi lehetett a névadás alapja? (2 pont)

a
b

brúgattyú

körtemuzsika

A) brúgattyú:

.....

B) körtemuzsika:

.....

b) Folytasd a sort a *megy* ige három rokon értelmű alakjával! (1 pont)

oson, mendegél, inal

4 a) Foglald egy-egy mondatba egybe- és különírva az alábbi kifejezéseket! (2 pont)

a
b

A) nemulass

Egybeírva:

Különírva:

B) küszöbönálló

Egybeírva:

Különírva:

b) Pótold az összetett szavak előtagját két-két lehetséges megoldással! Például: + *iskola* = *közéiskola, szakiskola*. (3 pont)

A) + alj + alj

B) + mentes + mentes

C) + teljes + teljes

Táblázatok

Hasznos tanácsok

Ebben a fejezetben megtalálod a legfontosabb összefüggéseket a felsős tananyaggal kapcsolatban. A táblázatok részletezik, egyben összefoglalják a tanultakat. Használd őket gyakorláskor, önellenőrzéskor, az ismeretek elmélyítésekor! Az *Emlékeztető* című fejezetben pontos utalásokat találsz a táblázatcímekre. Ezekben az esetekben érdemes ehhez a fejezethez lapoznod, és rendszerezned az ismereteidet!

HANGALAK ÉS JELENTÉS

Egyjelentésű	Egy hangalakhhoz egy jelentés társul.	$H - J_1$	képernyővédő, nátrium
Többjelentésű	Egy hangalakhhoz több jelentés kapcsolódik. A jelentések között van valamilyen kapcsolat.	$H \begin{cases} J_1 \\ J_2 \end{cases}$	mandula, kukac
Azonos alakú	A hangalak azonos, de a jelentések között nincs semmilyen kapcsolat.	$H \begin{cases} J_1 \\ J_2 \end{cases}$	fog, hobbit, terem, apród
Rokon értelmű	Azonos vagy hasonló jelentésű, de különböző hangalakú szavak.	$\begin{matrix} H_1 \\ H_2 \end{matrix} \begin{matrix} / \\ \backslash \end{matrix} J$	hajít – dob – vet, csipeget – eszik – habzsol
Ellentétes jelentésű	Különböző hangalakokhoz ellentétes jelentés társul.	$H \leftrightarrow J$	kevés – sok, nagy – kicsi
Hasonló alakú	Hasonló hangalakhhoz eltérő jelentés kapcsolódik.	$\begin{matrix} H_1 - J_1 \\ H_2 - J_2 \end{matrix}$	tanúság – tanulság, felelősek – felelősök
Hangutánzó, hangulatfestő	A hangalaktól következtetünk a jelentésre.	$H \rightarrow J$	zizeg, roppan, bumfordi, bandukol

A SZAVAK SZERKEZETE – A toldalékok fajtái

Igékhez járuló toldalékok	Képzők: pl. <i>fülel, netez, kerekít, írogat, adhat, hozat.</i>
	Jelek: pl. <i>keresett, hozna, felelj.</i>
	Ragok: pl. <i>ülök, olvasod, adØ, adjátok.</i>
Főnevekhez járuló toldalékok	Képzők: pl. <i>írás, mondat, bátorság, lányka, rágalom, kertész.</i>
	Jelek: pl. <i>macskák, könyvem, hajuk, Hannáé.</i>
	Ragok: pl. <i>almát, fiúnak, fiúval, kútból, házra, péntekig.</i>
Melléknevekhez és számnevekhez járuló toldalékok	Képzők: pl. <i>sós, keddi, mesebeli, életlen, gondtalan, (kék) szemű, hatod, harmadik.</i>
	Jelek: pl. <i>szebb, legkevesebb.</i>
	Ragok: pl. <i>sokan, hanyagul, egyhangúlag.</i>
Igenevekhez járuló toldalékok	Képzők: pl. <i>adni, adó, adandó, adott, adva.</i>

Megoldások

Hasznos tanácsok

Bármelyik fejezet feladatait oldod is meg, folyamatosan ellenőrizd magad! Már biztosan tudod, hogy a helyes megoldások nemcsak megerősítenek abban, hogy jól dolgoztál, de a figyelmed is felhívják, hogy tanulj a hibáidból. Készülj tudatosan, a sikeres vizsga csak egy karnyújtásnyira van tőled!

- 56 1. Maugli-díj, 2. Puli Érdemrend, 3. Élő Díj
- 57 1. Az előtag önmagában nem tulajdonnév, kisbetűvel és kötőjellel írjuk.
 ②. A tulajdonnévhez magyarázatként fűzzük a földrajzi fogalmat, nagybetűvel és különírjuk.
 ③. Közigazgatási térkép nevei, nagybetűvel és különírjuk.
 4. Egyelemű földrajzi nevek, kisbetűvel írjuk.
 ⑤. A személynév mindkét tagjához járul a képző, nagybetűvel és kötőjellel írjuk.
 6. Csak a vezetéknevhez járul a képző, kisbetűvel írjuk.
 ⑦. Tulajdonnévi előtagú díjnevek, nagybetűvel és kötőjellel írjuk.
 8. Köznevekből álló díjnevek, kisbetűvel és különírjuk.
- 58 Hiányosak a közös ismeretek (közös valóság). A megszólított nem ismeri sem a szavakat, sem az eszközöket.

Az egyszerű mondat szerkezete

- 59 Ma veszek ajándékot Lujzinak a névnapjára, **nem** holnap.
 Könyvet veszek ma ajándékba Lujzinak, **nem** virágot.
 Lujzinak veszek ma ajándékot a névnapjára, **nem** neked.

- 60 Volt bátorsága beismerni a hibáját.
 Jövőre lesznek új barátaim.
 Mocsarak környékén sok a szúnyog.
Udvariasak vagyunk.
Meg fogjuk találni a jó megoldást.
 A versenyen szerencsém volt.
Megállhattunk volna pihenni.
Nincsenek titkaink.

- 61 Nekem is vannak terveim.
 A kék a kedvenc színem.
 Te vagy a leggyorsabb a csapatban.
 Ki-ki a maga szerencséjének kovácsa.
 Az áprilisi időjárás szeszélyes.

Állítmány
 vannak
 színem
 vagy a leggyorsabb
 kovácsa
 szeszélyes

Alany
 terveim
 kék
 te
 ki-ki
 időjárás

- 62 Jó lustálkodni.
 Tilos kihajolni.
 Kell pihenni.
 Illik köszönni.
 Fontos sportolni.

TARTALOMJEGYZÉK

Emlékeztető

Hangok és betűk	6
Betűrend, elválasztás	13
Helyesírási alapelvek	16
Hangalak és jelentés	18
A szavak szerkezete	21
Szólások, közmondások	24
A szófajok	26
Az egyszerű mondat szerkezete	33
Szóalkotási módok	42
Szövegszerkesztés	45

Gyakorló feladatsorok

1. gyakorló feladatsor	52
2. gyakorló feladatsor	57
3. gyakorló feladatsor	62
4. gyakorló feladatsor	67
5. gyakorló feladatsor	72

Mintafeladatsorok

1. feladatsor	78
2. feladatsor	84
3. feladatsor	89
4. feladatsor	94
5. feladatsor	100

Táblázatok

AZ ÁBÉCÉ – A magyar ábécé betűi	106
Beszédhangjaink rendszere	106
BETŰREND, ELVÁLASZTÁS – A betűrendbe sorolás legfontosabb szabályai	106
Az elválasztás szabályai	107
Helyesírási alapelvek	107
Hangalak és jelentés	108
A SZAVAK SZERKEZETE – A toldalékok fajtái	108
A SZÓFAJOK – A magyar nyelv szófaji rendszere	109
Viszonyszók	109
Mondatszók	109
Igeidők, igemódok	109
A földrajzi nevek helyesírása	110
A földrajzi nevekből képzett melléknevek helyesírása	110
Egyéb tulajdonnevekből képzett melléknevek helyesírása	111

AZ EGYSZERŰ MONDAT SZERKEZETE – A határozók fajtái	111
A jelzők	112
A szó szerkezetek fajtái	112
Szóalkotási módok	112

Megoldások

Emlékeztető

<i>Hangok és betűk</i>	114
<i>Betűrend, elválasztás</i>	116
<i>Helyesírási alapelvek</i>	117
<i>Hangalak és jelentés</i>	117
<i>A szavak szerkezete</i>	118
<i>Szólások, közmondások</i>	118
<i>A szófajok</i>	119
<i>Az egyszerű mondat szerkezete</i>	121
<i>Szóalkotási módok</i>	123
<i>Szövegszerkesztés</i>	124

Gyakorló feladatsorok

<i>1. gyakorló feladatsor</i>	128
<i>2. gyakorló feladatsor</i>	130
<i>3. gyakorló feladatsor</i>	131
<i>4. gyakorló feladatsor</i>	133
<i>5. gyakorló feladatsor</i>	136

Mintafeladatsorok

<i>1. feladatsor</i>	138
<i>2. feladatsor</i>	141
<i>3. feladatsor</i>	143
<i>4. feladatsor</i>	146
<i>5. feladatsor</i>	148